

skal naas, saa forudsætter det Gjenfældighed. Den danske Industri vil, siger man, være stillet blot i Konkurrence med den fremmede Industri, dersom ikke samtidig med, at Toldfrihed indtræder i Danmark, en lignende Toldfrihed indtræder i det Mindste for de Landes Vedkommende, med hvilke vi staa i levende Handelsforhold; og det forekommer mig, at denne Paastand er berettiget. Jeg ser ikke rettere, end at vi ville stille vor Industri blot for Konkurrence med Udlandet, naar vi ikke tage Hensyn til, om der i Udlandet bestaar Told, medens vi give Toldfrihed hos os; thi da er det aabenbart, at den fremmede Fabrikant, der i sit Hjem arbejder under Beskyttelse af Told, men kan indføre frit sine Varer i Danmark, er gunstigere stillet end den danske Fabrikant, i hvis Land man kan indføre Varer frit, men som maa betale Told, naar han vil have dem indførte andetsteds. Jeg ser ikke rettere, end at det vil forholde sig saaledes, og denne Tilstand vil faae en saa meget større Betydning, jo mere det maa indrømmes, at vort Fædrelands Industri er lille i Sammenligning med de omliggende Landes, og navnlig med det store Toldomraade, som ligger Syd for os. Det er ikke vanskeligt at tænke sig Tilfælde, hvor Toldfriheden i Danmark nødvendigvis vil fremkalde en Overstrømmen af fremmede Varer, der kan blive i høj Grad trykkende for vor egen Industri. Der møder hyppig Tilfælde, hvor en Fabrikant kan ønske at realisere paa een Gang sine Fabrikata. Pengekrise, diebliskelig Pengeforlegenhed for ham, Udfigt til at gjøre en gunstig Handel o. s. v., kan bringe ham til at ønske hurtigt at realisere sine Fabrikata, og han vil da sende dem til Danmark, naar der er Toldfrihed, medens det Omvendte ikke kan gjøres af den danske Fabrikant. Jeg tror, at det Forhold, som vilde fremkomme, hvis man opstillede Toldfrihed uden Gjenfældighed, bedst kan stilles i et klart Lys ved, at jeg tager et Exempel. Vi have nu i Danmark en blomstrende Industri i Handskefabrikationen; de Danske forsyne sig selv med Handsker, og man kan f. Ex. af en Modejournal faae at vide, at naar en Dame i den store Verden skal være fint paaklædt, saa skal hun under visse Omstændigheder have danske Handsker paa. Dette vidner om, at den danske Fabrikation af Handsker staa paa et høit Standpunkt. Nu for Dieblisset er der en Told paa fremmede Handsker af 72 p. Hund, og Lovforslaget anfører derom blot dette, at det kun giver en Indtægt af 300 Rd.; dermed ere — i det Mindste har det været saaledes for mit søgende Die — Handsker aldeles forsummede af hele Lovforslaget. Det er betragtet som en Selvfølge, at da de kun give 300 Rd. i Indtægt, kunne de ikke mere staa i Toldlovsforslaget. Maafe er det paa Grund af de Omflytninger, der have fundet Sted, at Handskerne staa paa et andet Sted; jeg har imidlertid ikke kunnet finde dem og gaar ud

fra, at Meningen er, at de skulle være toldfri. Den systematiske Ordning har vist stor Ret og stor Betydning, men jeg kan ikke negte, at den bringer dem, som ville sammenligne den ældre Toldlov med den nye, i adskillig Forlegenhed. Jagtmænd have klaget derover, og at Ikke-Jagtmænd ogsaa klage, er mindre forunderligt. Bliver Lovforslaget til Lov, vil altsaa Tolden paa Handsker blive hævet, medens der bestaar Told i Sverige paa den ene Side, og i Lybssland paa den anden Side. Følgen vil altsaa blive, at i Danmark kan der udføres Handsker toldfrit fra begge Sider, men ikke omvendt. Hvorledes maa nu den danske Handskefabrikant tænke over den Sag, naar han overveier den? Han maa jo sige til sig selv: staa Du Dig ikke bedre ved at flytte over Sundet? Dersom Du flytter derover med din Fabrikation, kan Du uden at erlægge Told forsyne hele Sverige med Handsker og dine Kunder i Danmark vil du kunne forsyne som hidtil, og med Hensyn til hele den øvrige Verden vil Forholdet blive det samme som før. Det er aabenbart, at han vil staa sig der ved. Det er ligeledes aabenbart, at de andre Mestere i Faget, som blive tilbage i Danmark, faae en Konkurrent i Sverige, som maafe kan være dem meget besværende, og flere kunde faae Lyst til at flytte dertil. Det Samme vil være Tilfældet, hvis man tænker sig en Flytning Syd paa. Det vil altid stille sig saaledes, at den, der befinder sig i et Toldomraade, hvor der er Told, vil være gunstigere stillet end den, der befinder sig i et Toldomraade, hvor den ikke eksisterer, og hvor altsaa Alle have fri Afgang til Konkurrence. Dersom man nu altsaa videre vil overveie den Betragtning, som er fremkommen her igjennem, saa tror jeg, at man vil ledes til at skjelne imellem to Ting i, hvad man nu kalder Beskyttelsestold, naar man — som jeg oftere har sagt — sætter dette ligt med Told paa de Arter af Varer, der frembringes her i Landet. Man vil da skjelne imellem den Del af Tolden, som tjener til at stille en indenlandsk Fabrikant lige i Konkurrencen med Udlandet, og den Del af Tolden, som maatte overstige dette Beløb. Det Første kræves for, at hans Fabrikation skal kunne trives under lige Vilkaar med Udlandet, og det Sidste bliver en Præmie paa dansk Arbeide, hvilken man kan give eller negte som man vil, medens man ikke vil kunne røre det Første, uden at bringe Fabrikationens Tilværelse i Fare. Man forsikrer jo vel, at Fabrikanterne nok ville blive, men ligesom Handelen træffer sig derhen, hvor den sikreste og største Fordel vinker, saaledes kan man ogsaa være forsikret om, at Fabrikationen vil trække sig derhen, hvor Sikkerhed er tilstede, og hvor Fordelen vinker. Dersom man der ikke være nogen Tvivl, men dersom vi nu komme til denne Adskillelse, saa er det jo aabenbart, at her mangle vi i dette Dieblis en Undersøgelse af vor Fabrikdrifts Stilling og Virksomhed, som ikke kan undværes. Vi kunne ikke dømmes om,